

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV AKADEMIE VĚD ČESKÉ REPUBLIKY V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ

47

ISSN 1211-7250

ISBN 80-86023-77-X

BRNO 2006

PD 1520/47.2006

PŘEHLED VÝZKUMŮ

Recenzovaný časopis, vydává Archeologický ústav Akademie věd České republiky Brno.
Peer-reviewed journal published by the Institute of Archaeology, Brno.

Předseda redakční rady
Head of editorial board

Pavel Kouřil

Redakční rada
Editorial board

Herwig Friesinger, Václav Furmánek, Janusz K. Kozłowski,
Alexander Ruttikay, Jiří A. Svoboda, Ladislav Veliačik

Odpovědný redaktor
Editor in chief

Jaroslav Tejral

Výkonná redakce
Assistant Editors

Dana Gregorová, Balázs Komoróczy, Ladislav Nejman, Rudolf Procházka,
Stanislav Stuchlík, Lubomír Šebela, Petr Škrdl

Adresa redakce
Address

Archeologický ústav AV ČR
Královopolská 147, 612 00 Brno
E-mail: pv@iabrno.cz
<http://www.iabrno.cz/3cacz.htm>

KNIHOVNA AV ČR

PD 1520

47 (2006)

97220/07

07220/07

Obrázek na obálce
Cover illustration

Pekárna. Kamzík (*Rupicapra rupicapra*). Foto M. Frouz

Vychází jednou ročně/Published yearly

ISSN 1211-7250

ISBN 80-86023-77-X

Copyright © 2006 by the Archeologický ústav AV ČR Brno, and by the authors.

Tisk/Print Bekros

Pokyny pro autory na internetové stránce
Instructions to authors on internet pages

<http://www.iabrno.cz/3calcz.htm>

9395458

DAMBOŘICE (okr. Hodonín)

„Kluče“. Střední doba hradištní. Sídliště. Záchranný výzkum.

V souvislosti s další etapou výstavby plynovodu na v předchozím roce Masarykovým muzeem v Hodoníně zkoumané polykulturní lokalitě v poloze Kluče byl v červenci a srpnu 2005 na jihozápadním svahu mírně terénní vyvýšení v nadmořské výšce 230–240 m v rámci několika dalších archeologických pozůstatků pravěkého a raně středověkého období (viz kap. Neolit, Doba bronzová) objeven zbytek otopného zařízení z pískovcových kamenů, datovatelný podle nálezů keramických fragmentů v bezprostřední blízkosti do velkomoravského období. Poloha nově zjištěných objektů je na ZM ČR 1 : 10 000, kladový list 24-43-24, určena bodem o souřadnicích 389/308 mm od Z/J s. č. Po skrývce ornice se v silné nadložní vrstvě, dosahující mocnosti až 180 cm, podařilo rozlišit jednotlivé ploché kameny většinou obdélníkového tvaru seskládané do pravidelných víceméně zachovaných trojvrstevných stěn čtverce o straně cca 95 cm s otevřenou jihovýchodní stěnou. Lze usuzovat, že se zde jedná o pec umístěnou v sídelním objektu, o jehož zahloubené či naopak nadzemní konstrukci nelze vzhledem k podmínkám zachování v podorníční vrstvě říci nic konkrétnějšího.

Jaromír Šmerda

Resumé

Dambořice (Bez. Hodonín). „Kluče“. Mittlere Burgwallzeit. Siedlung. Rettungsgrabung.

DRAŽŮVKY (okr. Hodonín)

Intravilán obce. Novovek. Sídliště. Záchranný výzkum.

Záchranný archeologický výzkum prováděný při výstavbě vodovodu v intravilánu obce v dubnu 2005 přinesl pozitivní archeologické kontexty z doby bronzové (viz kap. Doba bronzová) a novověku, zdokumentované na mírném, východně orientovaném svahu v nadmořské výšce 190 m ve spodní části uliční čáry nad potokem Trkmanka. Na ZM ČR 1 : 10 000, kladový list 24-44-21, určují polohu nálezů souřadnice 179/51 mm od Z/J s. č. Na stěnách výkopu se těsně pod konstrukcí vozovky odlišoval od sprašového podloží recentními výkopy porušený tmavý objekt se zachovanými rozměry přes 200 cm, vyplněný směsí hlín, s nálezy keramiky novověkého charakteru. Další menší objekt vanovitěho profilu o šířce 65 cm porušoval pravěkou jámu obsahující keramické fragmenty a kousky strusky. Informaci o novověkém osídlení podává několik segmentů kulturního souvrství s většími částmi keramických nádob s oranžovou glazurou na stěnách a s kousky strusky.

Jaromír Šmerda

Resumé

Dražůvky (Bez. Hodonín). „Innenbereich der Gemeinde“. Neuzeit. Rettungsgrabung.

HLUČÍN (okr. Opava)

Ostravská ul. Novovek. Město. Záchranný výzkum.

Záchranná archeologická akce (NPÚ Ostrava, akce č. 42/05) se uskutečnila v souvislosti s plánovanou rekonstrukcí autobusového terminálu, v jejímž rámci mělo dojít mj. k výstavbě nových inženýrských sítí (kanalizace, vodo- vod, plynovod, elektrické vedení, spojovací technika) v prostoru celého areálu a přilehlých parkových ploch. Autobusové nádraží v Hlučíně, zbudované v polovině 60. let 20. stol., je situováno při Opavské ulici sice mimo historické jádro středověkého města, avšak v těsném sousedství bývalého hradebního systému, konkrétně v blízkosti původního vstupu do města tzv. Opavskou branou (zbořena r. 1829).

S přihlédnutím k rozlehlosti zkoumané plochy (cca 62,5 × 82,5 m), místy narušené výkopy pro starší inženýrské sítě nebo základy v minulém stol. demolované zástavby, byla zvolena metoda sondážního řezu celou lokalitou ve směru JV–SZ, příležitostně doplňované dalšími sondami, zejména v blízkosti bývalého opevnění. Tak byl získán ucelený profil podávající přehled o stratigrafické situaci na lokalitě. Ta se ovšem neukázala být nikterak perspektivní: V sondách v prostoru jihovýchodní poloviny vlastního nádraží se pod povrchovým betonem pravidelně objevovaly vrstvy dorovnávané hrubozrnným štercem či pocházejících z demolice a spočívajících na tmavošedé, kompaktní vrstvě bahnitěho charakteru, přecházející ve světlejší šedou téhož rázu. Její proměnlivou mocnost nebylo možno vždy určit, neboť sondy byly s železnou pravidelností zaplavovány spodní vodou z okolí. Směrem k severozápadu se síla zmiňovaných bahnitých vrstev zmenšovala a v sondách byla zaznamenána zvyšující se úroveň podložního šterkopísku.

Příznivější situace nenastala ani při sondáži v parkových plochách, lemujících autobusové nádraží na jihovýchodě, kde jejich okraj takřka kopíroval průběh původních městských hradeb. Značné komplikace přinášela vzrostlá zeleň (stromy a keře), na volnějších plochách odkryla sondáž pouze základy novověké demolované zástavby. Vše umocňovala vsudy- přítomná spodní voda.

Nejčastějším nálezem na lokalitě byly novověké, nejčastěji recentní keramické zlomky, fragmenty porcelánových nádob a skla, kovových předmětů a úlomky kostí. Jen velmi sporadicky se vyskytl zlomek keramiky středověkého původu, spíše jako intruze.

Historie archeologických výzkumů v Hlučíně započala teprve ve 2. polovině 20. stol. právě výzkumem městského opevnění, z něhož se do našich dnů zachovalo pouze několik bašt. V souvislosti s ním se již v roce 1994 uskutečnil geofyzikální průzkum zaměřený na situaci kolem hradebního systému, který v jisté možné míře zmapoval i jeho okolí. Jeho výsledky byly donedávna jediným náznakem možných archeologických zjištění i v námi zkoumaném prostoru, neboť o jeho historii nemáme jinak prakticky žádné údaje. Přitom nebylo možno apriori vyloučit stopy lidských aktivit v minulosti (např. existenci řemeslnických dílen za hradbami města aj.), historické prameny dokládají existenci příkopu před hradbami; geofyzikální výzkum naznačil možnost výskytu reliktní zdiva parkánové hradby. Archeologickým výzkumem se však nepodařilo tyto aktivity doložit, neboť novověká zástavba v místech předpokládaného příkopu a její následná demolice patrně zcela smazala jejich stopy. Sondáž plochy vlastního terminálu pak naznačovala, že zde v minulosti býva-